

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**АТ «Перший український
міжнародний банк»**

info@fuib.com

Щодо виконання вимог Загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки

Міністерство фінансів України відповідно до листа АТ «Перший український міжнародний банк» від 18.09.2024 № КНО-09.3/1 щодо виконання вимог Загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки CRS (далі – Загальний стандарт звітності CRS) в межах компетенції повідомляє.

Статтями 6 та 19 Конституції України передбачено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповіді, викладені у цьому листі, ґрунтуються на положеннях Податкового кодексу України (далі – Кодекс), Порядку застосування Загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки (Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 26.05.2023 № 282, зареєстрованим Міністерством юстиції України 29.06.2023 за № 1090/40146 (далі – Порядок застосування CRS), Порядку заповнення та подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки відповідно до багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки, затвердженого наказом Мінфіну від 25.09.2023 № 516, зареєстрованим Міністерством юстиції України 10.10.2023 за № 1774/40830 (далі – Порядок заповнення та подання звітів), та коментарів до Загального стандарту звітності CRS. Терміни, що

Міністерство фінансів України

44010-09-7/32958 від 15.11.2024

використовуються у цьому листі, застосовуються у значеннях, наданих їм Кодексом та Порядком застосування CRS.

1. Щодо порядку проведення фінансовими агентами перевірки структури ідентифікаційних податкових номерів підзвітних осіб.

1.1. Якщо Банком проведена перевірка індивідуальних податкових номерів підзвітних осіб, зазначених у документі самотійної оцінки або іншому документальному доказі, спираючись на розміщену на сайті ОЕСР інформацію, але згодом Банком самотійно виявлена невідповідність структури індивідуального податкового номеру або від контролюючого органу надійшла відповідь (квитанція) про допущену у звіті помилку, яка має бути послідовність дій Банку задля найскорішого отримання достовірних відомостей про коректні характеристики індивідуальних податкових номерів та надсилання до контролюючого органу виправленого звіту у строки, передбачені підпунктом 39³.2.2.5 пункту 39³.2, а також підпунктами 39³.7.2 та 39³.7.3 пункту 39³.7 статті 39³ Податкового кодексу України?

1.1.1. Щодо помилок, виявлених після отримання від контролюючого органу відповіді (квитанції) під час подання звіту про підзвітні рахунки

Згідно з підпунктом 5 пункту 11 Порядку заповнення та подання звітів, окремі елементи, які позначені в описі елементів звіту як «Н(О)», є обов'язковими для включення до звіту лише в певних випадках залежно від наявності інформації або юридичних факторів (наприклад, випадки, у яких не вимагається повідомляти інформацію про ідентифікаційний номер платника податків (TIN), передбачені у пунктах 3 та 4 розділу III Порядку застосування CRS).

Так, відповідно до пункту 3 розділу III Порядку застосування CRS, незважаючи на вимоги підпункту 1 пункту 1 цього розділу, Підзвітна Фінансова Установа (далі – ПФУ) не зобов'язана включати до звіту про підзвітні рахунки інформацію про ПІН чи дату народження щодо кожного Підзвітного Рахунку, який є Існуючим Рахунком, якщо в записах (реєстрах) ПФУ відсутня відповідна інформація та її збір не є обов'язковим відповідно до законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, яке застосовується до ПФУ. ПФУ повинна здійснити належні заходи для отримання інформації про ПІН та дату народження щодо Існуючих Рахунків до кінця другого календарного року, наступного за роком, у якому такі Рахунки були визначені як Підзвітні Рахунки.

Відповідно до пункту 4 розділу III Порядку застосування CRS, ПФУ не зобов'язана включати до звіту про підзвітні рахунки ПІН щодо Підзвітного Рахунку, якщо ПІН не було видано (присвоєно) особі відповідною Підзвітною Юрисдикцією.

Оскільки елементи TIN та IN не є обов'язковими, відповідні поля у звіті про підзвітні рахунки не підлягають строгому форматно-логічному контролю під час подання звіту ПФУ. Наявність можливих помилок у структурі номерів

TIN або IN не вважається порушенням вимог Порядку заповнення та подання звітів, а тому не може вести до відхилення звіту.

Інформація про можливі помилки у квитанції 2 надається Банку контролюючим органом з інформаційною ціллю **та не прирівнюється до запиту** контролюючого органу, який надсилається відповідно до підпункту 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу.

Банк має право розглядати інформацію про можливу помилку у структурі номеру TIN або IN або як **«зміну обставин щодо власника фінансового рахунку»**.

Відповідно до пункту 1 розділу XII Порядку застосування CRS, «зміна обставин» включає будь-яку зміну, внаслідок якої з'являється додаткова інформація щодо статусу особи для цілей цього Порядку, або іншим чином виникає суперечність з раніше відомою інформацією про статус такої особи. Зміна обставин також включає будь-яку зміну або доповнення інформації стосовно рахунка Власника Рахунку (в тому числі додавання, заміну, або іншу зміну Власника Рахунку), або будь-яку зміну чи доповнення інформації щодо будь-якого рахунку, пов'язаного з таким рахунком (з застосуванням правил агрегування для рахунків, описаних у пункті 4 розділу IX цього Порядку), якщо такі зміна або доповнення інформації впливають на статус Власника Рахунку.

Відповідно до підпункту 39³.2.2 пункту 39³.2 статті 39³ Кодексу у випадках, визначених Загальним стандартом звітності CRS, фінансові агенти повинні вимагати, а власники рахунків зобов'язані надавати фінансовим агентам:

1) документ самостійної оцінки статусу податкового резидентства стосовно себе та/або стосовно контролюючих осіб відповідно до вимог Загального стандарту звітності CRS для встановлення держави (території), резидентом якої є власник рахунку та/або контролююча особа;

2) іншу інформацію та/або документи, необхідні фінансовому агенту для вжиття заходів належної комплексної перевірки фінансових рахунків, встановлення їх підзвітності та складання звітності за підзвітними рахунками на виконання вимог Загального стандарту звітності CRS відповідно до підпункту 39³.1.3 пункту 39³.1 цієї статті.

Відповідно до пункту 4 розділу VI Порядку застосування CRS, у **разі зміни обставин** щодо Нового Рахунку Фізичної Особи, в результаті чого Підзвітна Фінансова Установа дізнається або має підстави вважати, що первинний документ самостійної оцінки **став неточним** або недостовірним, Підзвітна Фінансова Установа не може покладатися на первинний документ самостійної оцінки **та повинна отримати від Власника Рахунку**: дійсний документ самостійної оцінки, який встановлюватиме резидентство(а) Власника Рахунку для цілей оподаткування; або обґрунтовані та документально підтверджені пояснення, що підтверджують дійсність первинного документа самостійної оцінки.

Аналогічна вимога міститься у пункті 5 розділу VIII Порядку застосування CRS щодо Нових Рахунків Організацій: у разі зміни обставин щодо Нового Рахунку Організації, в результаті чого Підзвітна Фінансова Установа дізнається або має підстави вважати, що документ самостійної оцінки чи інші документи, пов'язані з рахунком, є неточними або недостовірними, Підзвітна Фінансова Установа повинна повторно визначити статус рахунку відповідно до процедур, визначених у пункті 11 розділу VII цього Порядку.

Отже на підставі інформації про можливі помилки у структурі TIN або IN, Банк має право зробити запит до клієнта з вимого підтвердити письмово раніше надані дані або надати оновлений документ самостійної оцінки.

Якщо на запит Банку власник рахунку надає оновлені дані, які відрізняються від наданих раніше, то Банк зобов'язаний подати уточнюючий звіт за власною ініціативою з виправленими даними. У разі своєчасного надання уточнюючого звіту у строки, встановлені Кодексом, штраф за надання звітності з помилками не застосовується (підпункт 39³.7.3 та підпункт 39³.7.4 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу).

Якщо у відповідь на запит Банку власник рахунку письмово підтверджує надані раніше відомості, то Банк має право покладатись на документи, надані клієнтом, і жодних додаткових дій вчиняти не потрібно.

1.1.2. Щодо помилок, про які контролюючий орган повідомляє Банк на підставі інформації, отриманої від іноземного компетентного органу

Якщо ж контролюючий орган повідомляє Банк про помилку у порядку, визначеному підпунктом 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу, то таке повідомлення здійснюється у формі запиту контролюючого органу, який повинен відповідати вимогам статті 73 Кодексу.

Відповідно до підпункту 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу, якщо контролюючий орган отримує повідомлення про помилки у поданому звіті про підзвітні рахунки від компетентного органу іншої юрисдикції на підставі Багатосторонньої угоди CRS, контролюючий орган протягом п'яти робочих днів з дня отримання такого повідомлення повідомляє фінансового агента про необхідність виправлення помилок або уточнення інформації у поданому звіті. Фінансовий агент зобов'язаний подати виправлений звіт про підзвітні рахунки або надати пояснення не пізніше 30 календарних днів з дня отримання повідомлення від контролюючого органу.

Отже у разі отримання Банком запиту, відповідно до статті 73 Кодексу та на підставах, визначених у підпункті 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу, Банк зобов'язаний звернутись до клієнта, якщо це необхідно для надання відповіді на запит.

Відповідно до підпункту 39³.7.4 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу, у разі своєчасного виправлення фінансовим агентом помилок у звіті про підзвітні рахунки у строки, визначені цим пунктом, передбачені цим Кодексом штрафи за неподання або несвоєчасне подання звіту про підзвітні рахунки та за подання звіту з помилками не застосовуються (крім штрафів за правопорушення,

вчинені умисно або внаслідок невиконання чи порушення фінансовим агентом правил належної комплексної перевірки).

Якщо клієнт не надає Банку відповідь на його запит, то Банку потрібно повідомити контролюючий орган про вжиті Банком заходи у строк, встановлений для надання відповіді на запит у підпункті 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу.

Банк має право зупинити надання фінансових послуг або припинити договірні відносини з клієнтом, який не виконує вимоги статті 39³ Кодексу, відповідно до підпункту 39³.2.2.4 пункту 39³.2 статті 39³ Кодексу.

1.1.3. Щодо помилок, виявлених Банком самотійно після подання звіту про підзвітні рахунки до контролюючого органу

Порядок дій аналогічний, описаному у відповіді на питання 1.1.1 вище.

1.2. Банку потрібно самотійно звертатися безпосередньо на електронні поштові скриньки податкової адміністрації відповідної юрисдикції, які оприлюднені на сайті Секретаріату ОЕСР?

Ні, не потрібно.

Або Банку потрібно одночасно ініціювати ще і додаткову комунікацію з клієнтом – власником рахунку та затребувати надати уточнюючий документ самотійної оцінки з коректними даними ідентифікаційних податкових номерів власника рахунку або контролюючих осіб власника рахунку та документальний доказ присвоєння індивідуального податкового номеру?

Див. коментарі вище. Якщо Банк звертається до клієнта з вимогою підтвердити раніше надані дані у документі самотійної оцінки, то відповідно до підпункту 39³.2.2 пункту 39³.2 статті 39³ Кодексу, Банк повинен вимагати від клієнта надати підтверджуючі документи, наприклад довідку про статус резидента, чи інший офіційний документ, який підтверджує правильність номеру TIN або IN.

1.3. Якщо Банк вчинить вищевказані дії, але не отримає інформацію про характеристики індивідуального податкового номеру від податкової адміністрації відповідної юрисдикції та/або від клієнта до завершення передбачених підпунктом 39³.2.2.5 пункту 39³.2, а також підпунктами 39³.7.2 та 39³.7.3 пункту 39³.7 статті 39³ Податкового кодексу України строків подання до контролюючого органу виправленого звіту, чи буде це підставою задля застосування до Банку штрафних санкцій згідно Податкового кодексу України?

У запиті Банку до клієнта Банк не повинен просити підтвердити правильність формату податкового номеру. Натомість, Банк повинен просити надати документ (копію документа), що підтверджує присвоєння податкового номера, вказаного клієнтом у документі самотійної оцінки. Наявність у Банку копії такого підтверджуючого документа буде достатньо для підтвердження виконання ним належної комплексної перевірки щодо фінансового рахунку у ситуації, описаній у Вашому зверненні.

Як зазначалось вище, інформування про можливі помилки у форматі та структурі номеру TIN або IN у відповіді (квитанції) не прирівнюється до запиту контролюючого органу, який надсилається відповідно до підпункту 39³.7.2 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу. У випадку отримання інформації про можливі помилки, Банк може здійснити дії, зазначені у відповідях на запитання вище.

Відповідно до підпункту 39³.7.4 пункту 39³.7 статті 39³ Кодексу, у разі своєчасного виправлення фінансовим агентом помилок у звіті про підзвітні рахунки у строки, визначені цим пунктом, передбачені цим Кодексом штрафи за неподання або несвоєчасне подання звіту про підзвітні рахунки та за подання звіту з помилками не застосовуються (крім штрафів за правопорушення, вчинені умисно або внаслідок невиконання чи порушення фінансовим агентом правил належної комплексної перевірки).

Отже наявність підстав для застосування до Банку штрафних (фінансових) санкцій буде залежати від фактичних обставин, таких як: наявність умислу щодо надання недостовірної інформації, виконання чи невиконання Банком усіх заходів належної комплексної перевірки під час перевірки первинного документу самостійної оцінки, вжиття заходів для уточнення інформації, наявність документального підтвердження вжитих заходів, належне зберігання Банком отриманих документів, тощо. Також будуть враховуватись положення внутрішніх документів (політик) CRS Банку, якщо вони встановлюють додаткові вимоги до здійснення належної комплексної перевірки, та фактичне виконання Банком цих додаткових вимог.

1.4. Чи існують якісь інші офіційні чи надійні джерела інформації, крім сайту ОЕСР, на які фінансові агенти можуть покладатися при перевірці саме в автоматичному режимі актуальних характеристик індивідуальних податкових номерів підзвітних осіб, що встановлюються юрисдикціями-учасницями Багатосторонньої угоди CRS?

Чинне законодавством, яке впроваджує вимоги Багатосторонньої угоди CRS, не вимагає від ПФУ використовувати інші офіційні джерела інформації, крім порталу ОЕСР. ПФУ має право використовувати інші джерела інформації на власний розсуд та має право вказати на такі джерела у внутрішніх документах CRS (розроблених відповідно до вимог розділу XI Порядку застосування CRS).

2. Щодо визначення структури підзвітного рахунку у цінних паперах у форматі ISIN.

Яка правильна структура рахунку у цінних паперах різних видів у форматі ISIN має використовуватися фінансовими агентами при формуванні звітності згідно Порядку заповнення та подання звітів?

ISIN – це міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів, який присвоюється випуску цінних паперів відповідно до міжнародних норм та законодавства України про депозитарну систему. Формат номеру за стандартом ISIN повинен відповідати вимогам, визначеним законодавством про депозитарну систему.

Відповідно до Порядку заповнення та подання звітів, якщо при формуванні звітності CRS вказано тип номера рахунку (AccountNumberType) «**OECD603**», то номер рахунку повинен відповідати структурі ISIN, яка виглядає наступним чином: перші два символи – код ISO 3166-1 Alpha 2 країни-емітента, далі – дев'ять буквено-цифрових символів національного ідентифікаційного номера цінних паперів (NSIN) та числова контрольна цифра (всього 12 символів). При цьому використання інших символів (тире, підкреслення, пробіл, тощо) не допускається. Див. опис до коду помилки 60001 в Переліку типових помилок при заповненні звітів CRS за посиланням: <https://tax.gov.ua/baneryi/crs/zapovnennya-ta-podannya-zvitiv-/perelik/>.

Порядок заповнення та подання звітів не регулює формат номера ISIN, оскільки ISIN визначається міжнародним стандартом депозитарного обліку.

Порядок заповнення та подання звітів також не вимагає, щоб номер фінансового рахунку обов'язково вказувався у форматі ISIN.

Як зазначалось, ISIN – це номер випуску цінних паперів. Цінні папери є Фінансовим Активом для цілей CRS та можуть зберігатись на Кастодіальному Рахунку. OECD603 позначає одним з можливих значень типу номеру рахунку.

Якщо ПФУ під час подання звіту про підзвітні рахунки вказує в елементі «тип номера рахунку» (AccountNumberType) значення «OECD603», це означає, що ця ПФУ веде облік Кастодіальних Рахунків за номерами випусків цінних паперів. Іншими словами, це означає, що ПФУ вважає цінні папери одного випуску, які належать одному власнику рахунку, окремим фінансовим рахунком для цілей звітності з CRS.

Якщо ПФУ веде облік фінансових рахунків за номером випуску цінних паперів, але номер певного випуску не відповідає формату ISIN, то ПФУ не може вказувати в елементі «тип номера рахунку» (AccountNumberType) значення «OECD603». У такому разі в елементі «тип номера рахунку» (AccountNumberType) вказується значення «OECD604» (інший інформаційний номер цінних паперів) або OECD605. Також код «OECD604» може застосовуватись для визначення типу номеру рахунку для рахунку в цінних паперах, якщо номер рахунку не є тотожним номеру випуску цінних паперів.

Присвоєння коду цінних паперів відповідно до міжнародних норм, ведення реєстру кодів цінних паперів (міжнародних ідентифікаційних номерів цінних паперів (ISIN)) є виключною компетенцією Центрального депозитарію (пункт 4 частини восьмої статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України»).

Мінфін нагадує, що Порядок заповнення та подання звітів не вимагає від ПФУ змінювати підхід до нумерації та ідентифікації Фінансових Рахунків для цілей подання звіту. Якщо Кастодіальним Рахунком є рахунок в цінних паперах, то звітувати за цим рахунком в цінних паперах можна як єдиним Фінансовим Рахунком.

Щодо поля «Номер рахунку»: ПФУ може вказувати номер рахунку, за яким вона ідентифікує рахунок в цінних паперах (незалежно від кількості видів

та випусків цінних паперів, які на ньому зберігаються). У такому разі поле «AccountNumberType» може набути значення OECD604 або OECD605.

Водночас повідомляємо, що розкриття інформації у звіті за кожним випуском цінних паперів окремо (за номером ISIN) також допускається. Якщо на рахунку в цінних паперах зберігається один вид цінних паперів одного емітента, то можливо вказувати ISIN як номер рахунку (з урахуванням коментарів вище). Банк під час вибору підходу зобов'язаний бути послідовним та застосовувати єдиний підхід до усіх Підзвітних Рахунків (або до чітко визначеної групи Фінансових Рахунків) та бути готовим пояснити обраний підхід у разі отримання запиту від контролюючого органу у випадках, визначених Кодексом.

Заступник Міністра

Світлана ВОРОБЕЙ